

Standaarden, In/uit de zorg

Vakgroep Huisartsgeneeskunde Leiden

Kwaliteit van leven van oudere patiënten met CARA in de huisartspraktijk [Doctoraalscriptie]. Schrier AC. Leiden: Vakgroep Huisartsgeneeskunde, RU Leiden, 1989; 48 bladzijden.

Verkrijgbaar via de Bibliotheek van de vakgroep Huisartsgeneeskunde, Postbus 2088, 2301 CB Leiden; telefoon 071-275.416.

Nivel

Figures from the information system on professionals in Dutch primary health care 1988 Van Dam, Pool J, Hingstman L. Utrecht: Nivel, 1989; 66 pagina's, prijs NLG 20,50.

Een statistisch overzicht van een groot aantal gegevens van huisartsen en verloskundigen (per 1 januari 1988) en fysiotherapeuten (per 1 januari 1987).

Home-teams 1988. Cijfers over samenwerking 14. Registratie-overzicht Hessels EMA. Utrecht: Nivel, 1989; 65 pagina's, prijs NLG 11,50.

Onderwerpen die beschreven worden zijn: geografische spreiding van de teams, deelnemende disciplines, aantallen hulpverleners, patiëntgebonden overleg, vergelijking van de werkgebieden van huisartsen, wijkverpleging en maatschappelijk werk.

Gezondheidscentra en groepspraktijken per 1 januari 1989. Cijfers over samenwerking 15. Registratie-overzicht Hessels EMA, Boerma GW. Utrecht: Nivel, 1989; 55 pagina's, prijs NLG 11,7. Basisgegevens over gezondheidscentra en groepspraktijken: aantallen, spreiding, soorten hulpverlening, hulpverleners, ondersteunend personeel, dienstverband of vrij beroep, patiëntbestanden en werkgebieden.

De zorg voor zuigelingen en kleuters in Almere [Onderzoeksverslag]. Thomassen C, Sixma H, De Bakker D. Utrecht: Nivel, 1989; 190 pagina's, prijs NLG 28,7.

Kankerregistratie gepeild. Een studie naar de volledigheid van de kankerregistratie in het kader van de Continue Morbiditeits Registratie Peilstations Nederland Vecht-Hart CM, Van Noord PAH. Utrecht: Preventicon, Nivel, 1989; 49 pagina's, prijs NLG 9,50.

Al deze publikaties zijn schriftelijk of telefonisch te bestellen bij het Nivel, Postbus 1568, 3500 BN Utrecht, telefoon: 030-319.946.

Stand van zaken

De planning van de standaarden is voor een deel afhankelijk van de voortgang in de werkgroepen die ze formuleren. Dat betekent dat per maand wordt vastgesteld in welk nummer van *Huisarts en Wetenschap* een bepaalde standaard naar de verwachting van dat moment zal worden gepubliceerd.

Verschillende nieuwe onderwerpen zijn in behandeling genomen. Als u deelname aan een groep overweegt, wendt u dan tot de Afdeling Standaardenontwikkeling van het NHG of tot de directeur. Zie voor een nadere uitleg van de

Gepubliceerd in 1990

- Mammografie (januari 1990);
- Medische Verslaglegging (maart 1990).

Geautoriseerd

- Schouderklachten (mei-I).

Becommenterieerd

- Problematisch Alcoholgebruik;
- Otitis Media-1 (mei-II 1990);
- Keelpijn (juni 1990);
- Oogheelkundige Diagnostiek (juli 1990).

In ontwikkeling

- Hartritme- en Geleidingsstoornissen (september 1990);
- Perifeer Arterieel Vaatlijden (oktober 1990);
- IUD (november 1990).
- Cognitieve Stoornissen bij Bejaarden (januari 1991);
- Acne;
- Subfertiliteit;
- Hypertensie;

In voorbereiding

- Migraine;
- Vaginaal Bloedverlies;
- Ulcus Cruris;
- Verloskundige Inbreng van de Huisarts;
- CARA Algemeen;
- Hartritmestoornissen (deel 2);
- Slaapstoornissen;
- Laboratoriumdiagnostiek.

Op de rol

- Lage-Rugpijn;
- Instrumentarium;
- Knieklachten;
- TIA.

werkwijze van de groepen het novembernummer van de vorige jaargang (Stand van zaken).

Oproepen

- *Leden voor de werkgroepen standaarden-ontwikkeling*

Voor de volgende werkgroepen vragen wij geïnteresseerde en ter zake deskundige huisartsen om hun medewerking bij de ontwikkeling van standaarden:

- Cara Algemeen;
- Laboratoriumdiagnostiek;
- Migraine;
- Vaginaal Bloedverlies.

- *Geïnteresseerden in de commentaarfase*

Ter becommentariëring van de volgende concept-standaarden kunnen geïnteresseerde huisartsen zich aanmelden:

- Hartritme- en Geleidingsstoornissen;
- Perifeer Arterieel Vaatlijden;
- IUD;

Aanmeldingen: schriftelijk vóór 16 mei 1990, NHG-bureau, t.a.v. mw. A. Heessels, Postbus 14006, 3508 SB te Utrecht.

NHG-congres 1990 Thuiszorg

Op vrijdag 30 november 1990 zal het Nederlands Huisartsen Genootschap zijn wetenschappelijk congres in de Oosterpoort te Groningen organiseren over de inhoudelijke aspecten van thuiszorg onder het motto 'In de zorg, uit de zorg'. Er worden vier parallelprogramma's geboden: wetenschappelijke lezingen, samenwerkingservaringen, workshops en vaardigheidstrainingen. Tevens zal een voorlichtingsmap thuiszorg worden samengesteld. Voor de deelnemende partners wordt een interessant sportief/cultureel programma georganiseerd.

Na het diner zal het Groningse Mozart Ensemble concerten in de grote zaal, waarna het mogelijk is met de laatste trein naar Nederland te vertrekken. Voor de feestgangers wordt tot in de kleine uurtjes een daverend feest georganiseerd, waarbij het, naast het swingen, plezierig converseren is bij een strijkje.

Groningen heeft een gevarieerd aanbod aan hotelaccommodatie. Voor diegenen die dat wensen, zal getracht worden bij collegae onderdak te bieden.

Dit is een goede gelegenheid om eindelijk uw collega, die zich in Oost-Groningen of Noord-Drenthe gevestigd heeft, te treffen en samen het NHG-congres te bezoeken.

Henk Lamberts, Ledenvergadering

Henk Lamberts lid van verdienste

Tijdens de nieuwjaarsborrel van het NHG op 25 januari jl. heeft het Genootschap Prof. dr. H. Lamberts benoemd tot lid van verdienste van het Nederlands Huisartsen Genootschap.

In zijn toelichting gaf voorzitter Tielens aan dat Lamberts niet alleen grote verdiensten voor het NHG heeft, maar ook voor de huisartsgeneeskunde als zodanig, zowel nationaal als internationaal. Zijn verdiensten blijken onder andere uit het feit dat hij twintig jaar zeer actief lid van de Redactiecommissie voor *Huisarts en Wetenschap* is geweest en liefst 147 huisartsgeneeskundige publikaties op zijn naam heeft staan, naast zeer vele voordrachten in Nederland en elders. Op acht deelgebieden van de huisartsgeneeskunde is hij vooral actief geweest: nieuwe ontwikkelingen in de huisartsgeneeskunde – zoals samenwerking en gezondheidscentra –, classificatie van ziekten, epidemiologie van de huisartsgeneeskunde, preventie en GVO, gezondheidspolitiek en beleid, opleiding en onderwijs, internationale betrekkingen, en redactiecommissies van diverse bladen. Voor het NHG is hij, naast lid van de redactiecommissie voor H&W, lid geweest van de Commissie Toetsing en tot op heden is hij lid van de Autorisatie Commissie voor standaarden.

Behalve de omvang van de activiteiten van Lamberts memoreerde de voorzitter ook de wijze waarop hij dit alles gedaan heeft. Hij noemde hem een markante persoon die door zijn boude uitspraken soms enige verwarring kan stichten en de schijn oproept, alsof hij het niet belangrijk vindt of men hem aardig vindt. Zijn grote inzet, volharding en trouw aan de club maken echter duidelijk dat Lamberts zeker ook een behoefte heeft er bij te zijn, en er bij te horen. Om dat nu voor altijd te regelen en duidelijk zichtbaar te maken, spelde de voorzitter de NHG-speld op als eeuwigdurende merkteken van het lidmaatschap van verdienste.

In een geestig weerwoord liet het pas benoemde lid van verdienste de door hem meegemaakte NHG-voorzitters de revue passeren en gaf hij als geschenk aan het NHG een floppy-disk waarop de Nederlandse versie van de ICPC officieel ligt vastgelegd.

NHG-Ledenvergadering 1990 in het voorjaar

Het NHG-Bestuur heeft besloten de NHG-Ledenvergadering 1990 te splitsen in twee vergaderingen: één in het voorjaar en één op de gebruikelijke tijd in december.

De Voorjaarsvergadering zal een sterk inhoudelijk karakter dragen; ook zullen de financiële

stukken van het voorgaande jaar aan de orde komen. In de Wintervergadering komt met name de begroting 1991 aan de orde, benevens de benoemingen en andere statutair verplichte zaken.

Het NHG-Bestuur roept de NHG-leden op tijdens de voorjaarsvergadering daadwerkelijk mee te praten over het uit te voeren beleid in de jaren negentig. Komt allen!

Naast de vaste, statutair bepaalde onderwerpen staan op de agenda:

- Het standaardbeleid: het formuleren van standaarden verloopt met name door de medewerking van vele huisartsen en de groeiende expertise van de NHG-staf zeer voorspoedig. Vanuit het buitenland zijn verzoeken ontvangen de standaarden in het Engels en Frans te mogen vertalen. Enkele belangrijke beleidsvragen voor de toekomst zijn:

- de vaststelling van de criteria voor onderwerpskeuze;
- de periode waarna bijstelling/updates noodzakelijk is;
- de verbetering en aanpassing van de commentaarfase;
- de aansluiting bij de deskundigheidsbevordering.

- De deskundigheidsbevordering: de LHV en het NHG zijn ieder voor 50 procent verantwoordelijk voor de inhoud en structuur van de deskundigheidsbevordering, waarbij het NHG zich met name zal richten op de inhoud. De 'Raad voor de deskundigheidsbevordering', waarin NHG en LHV paritair zitting hebben, stelt een meerjarenplan op, dat door NHG en LHV moet

worden goedgekeurd. De lijnen van het uit te zetten beleid zullen tijdens de Ledenvergadering voorliggen.

- Het preventiebeleid: het NHG-Bestuur heeft vorig jaar besloten tot de uitvoering van een consistent beleid ten aanzien van preventie. Een werkgroep werkt aan een totaalplan, dat met betrekking tot de verschillende preventieve acti-

Vervolg op pag. 171

Agenda

voor de NHG-Ledenvergadering op donderdag 31 mei 1990 te 19.00 uur, in de Jaarbeurs te Utrecht.

1. Opening door de voorzitter.
2. Vaststelling van het verslag van de 34e Ledenvergadering d.d. 14 december 1989.
3. Mededelingen.
4. Jaarverslag 1990 plus voortgang beleid:
 - standaarden;
 - preventie;
 - deskundigheidbevordering;
 - praktijkvoering.
5. Bekrachtiging NHG-standaarden.
6. Financieel jaarverslag 1989 van de penningmeester.
7. Verslag van de AAC over beheer van de geldmiddelen van het NHG.
8. Décharge van de penningmeester.
9. Rondvraag en sluiting.

Van 18.00 tot 19.00 uur is er een broodmaaltijd. Meld uw aanwezigheid s.v.p. telefonisch aan het NHG-bureau.

Jaarverslag 1989 H&W

Activiteiten

Ten aanzien van het beleid werden in 1989 onder meer de volgende stappen ondernomen (in chronologische volgorde):

- Met ingang van januari 1989 verscheen *Huisarts en Wetenschap* in een aangepaste opmaak en met een nieuw omslag. Tevens werd een start gemaakt met de regelmatige publikatie van NHG-standaarden. De Engelstalige uitgebreide synopses werden vervangen door kortere 'abstracts', en het Engels in de tabellen werd door Nederlands vervangen.
- Besloten werd onder een representatieve steekproef uit het abonneebestand een lezersonderzoek te houden naar de mening over inhoud en vormgeving van het tijdschrift.
- De uitgebreide activiteiten om op termijn een Engelstalig internationaal tijdschrift (mede) op het gebied van de huisartsgeneeskunde van start te doen gaan, werden tenslotte van de kant van H&W beëindigd, gezien de te voorziene problemen met het bestaansrecht, de formule, de doelgroep en de uitvoerbaarheid van het project.
- Naar aanleiding van gerezen problemen met auteurs werden de internationale richtlijnen met betrekking tot dubbelpublikaties (nogmaals) onderschreven en werd een mededeling in het februarinummer 1990 voorbereid.
- Besloten werd een themanummer over de

communicatie tussen huisarts en patiënt voor te bereiden. De redactiecommissie zal zich daarvoor laten bijstaan en adviseren door een externe deskundige.

- Gezien de voortschrijdende mogelijkheden bij de geautomatiseerde bewerking van kopij werd eventuele invoering van desktop publishing nader bestudeerd.
- Besloten werd een notitie voor te bereiden over de doelstellingen en werkwijze van H&W en deze te zijner tijd ter bespreking voor te leggen aan het NHG-bestuur en andere relevante groeperingen.

Mutaties

Na een energiek lidmaatschap van twintig jaar heeft Henk Lamberts per 1 november 1989 de commissie verlaten.

Internationale contacten

De voorzitter hield in mei 1989 een lezing over 'The first international congress on peer review in biomedical publications' in Chicago. Voorts nam hij deel aan een workshop over editing van de *British Medical Journal* in Tunbridge Wells, Engeland, en continueerde hij zijn lidmaatschap van de editorial board van het tijdschrift *European Science Editing*.

H&W in cijfers

Tabel 1 geeft een beeld van de wassende stroom van artikelen die de redactiecommissie heeft bereikt. Voorts werden tientallen berichten, ingezonden brieven, epidemiologische notities en boekbesprekingen geselecteerd en werden vele referaten redactioneel bewerkt. *Tabel 2* laat zien wat voor soort artikelen werden gepubliceerd.

Van de 325 auteurs die in het jaarregister 1989 werden geïndexeerd, waren er 171 (53 procent) huisarts (in 1988: 52 procent). Negentien auteurs waren medisch specialist, 63 overige artsen, 34 sociaal wetenschapper, twee paramedicus, drie medisch student; 11 auteurs behoorden tot de categorie 'overige' en van 19 auteurs was de discipline onduidelijk.

Getalsmatig waren de belangrijkste thema's die in 1989 in artikelen aan de orde kwamen: therapeutisch handelen, diagnostisch handelen, overige ziekten en klachten, varia, wetenschappelijk onderzoek en methodologie. Afgezien van een wisseling in rangorde bleef de top 5 van belangrijkste thema's gelijk aan die van 1988. De onderzoeksartikelen lieten in 1989, in iets geringere mate dan voorheen, een redelijke spreiding over de 23 thema's zien, met relatieve uitschieters voor diagnostisch handelen (8 onderzoeksartikelen) en therapeutisch handelen (5 onderzoeksartikelen).

Vanuit het redactiesecretariaat werden ten minste 758 brieven verzonden, terwijl een veelvoud hiervan aan inkomende correspondentie werd behandeld.

Frans J. Meijman,
voorzitter redactiecommissie

Tabel 1 Beoordeelde manuscripten, 1987-1989.

Oordeel	1987	1988	1989
Direct geaccepteerd voor redactionele bewerking	10	4	9
Wijziging/aanpassing door de auteurs gevraagd	57	65	69
Afgewezen voor publikatie	41	26	43
Totaal	108	95	121

Tabel 2 Gepubliceerde manuscripten naar soort, 1987-1989.

Soort	1987	1988	1989
Onderzoek	40	37	37
Methodologie	6	5	4
Literatuur	7	16	14
Casuïstiek	4	3	6
Beschouwing	34	32	31
Bespreking	14	20	20
Redactioneel commentaar	8	8	11
Ingezonden	20	18	25
Totaal	133	139	148

Vervolg van pag. 170

viteiten moet leiden tot antwoorden op de volgende vragen:

- wat is het werkelijke nut van een activiteit?
- welke risicogroepen kunnen worden onderscheiden?
- op welke wijze is integratie in de praktijk mogelijk?
- Het praktijkvoeringsbeleid: het NHG-bestuur heeft, als vervolg op het succesvolle NHG-congres over Praktijkvoering, de LHV gevraagd gezamenlijk te gaan werken aan een praktijkvoeringsbeleid. De eerste aanzetten voor zo'n beleid moeten nog worden geformuleerd.

Aan een ieder die zich opgeeft voor deelname aan de Voorjaars-Ledenvergadering, zullen de vergaderstukken worden toegezonden.